

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 214/2021 van 16 november 2021

Betreft: Voorontwerp van wet *tot omzetting van Richtlijn (EU) 2019/1153 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot vaststelling van regels ter vergemakkelijking van het gebruik van financiële en andere informatie voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van bepaalde strafbare feiten, en tot intrekking van Besluit 2000/642/JBZ van de Raad (CO-A-2021-212)*

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig: mevrouw Alexandra Jaspar en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Frank Robben;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Vincent Van Quickenborne, Minister van Justitie, ontvangen op 20/09/2021;

Gelet op het verslag van Alexandra Jaspar;

Brengt op 16 november 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Minister van Justitie (hierna "de aanvrager") verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande een voorontwerp van wet *tot omzetting van Richtlijn (EU) 2019/1153 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot vaststelling van regels ter vergemakkelijking van het gebruik van financiële en andere informatie voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van bepaalde strafbare feiten, en tot intrekking van Besluit 2000/642/JBZ van de Raad* (hierna "het voorontwerp").

Context

2. Teneinde de Richtlijn (EU) 2019/1153 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 *tot vaststelling van regels ter vergemakkelijking van het gebruik van financiële en andere informatie voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van bepaalde strafbare feiten, en tot intrekking van Besluit 2000/642/JBZ van de Raad* (hierna "Richtlijn (EU) 2019/1153") om te zetten in Belgisch recht (zie artikel 2 van het voorontwerp), voert het voorontwerp een aantal wijzigingen door in:

- de wet van 18 september 2017 *tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten* (hierna "de anti-witwas wet") (zie artikelen 3 tot 10 van het voorontwerp) en
- de wet van 4 februari 2018 *houdende de opdrachten en de samenstelling van het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring* (hierna "de COIV-wet") (zie artikelen 11 en 12 van het voorontwerp).

3. Richtlijn (EU) 2019/1153 beoogt om rechtshandavingsinstanties gemakkelijker toegang te verlenen tot financiële informatie uit andere lidstaten, zodat ze efficiënter kunnen optreden tegen zware criminaliteit en terrorisme. Financiële inlichtingen eenheden of FIE (voor België: Cel voor Financiële Informatieverwerking of CFI) moeten snel en eenvoudig informatie kunnen uitwisselen in de strijd tegen het witwassen van geld en terrorismefinanciering.

De Memorie van toelichting bij het voorontwerp licht verder toe: *"De Richtlijn legt de lidstaten een aantal verplichtingen op om hieraan tegemoet te komen:*

1° De 'nationale autoriteiten die bevoegd zijn voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van strafbare feiten' moeten toegang hebben tot het nationale register van bankrekeningen. In België is dat het CAP (Centraal Aanspreekpunt van de Nationale Bank). Deze bevoegde autoriteiten, waaronder het COIV, worden aangewezen door de lidstaten.

2° Ook de bevoegde autoriteiten die financiële informatie of financiële analyses van de FIE's kunnen opvragen en ontvangen, worden aangewezen. Er worden maatregelen genomen om die uitwisseling van informatie tussen de FIE's te vergemakkelijken, zodat er tijdig kan geantwoord worden op verzoeken om informatie.

3° De autoriteiten die de centrale registers van bankrekeningen beheren, houden toezicht op hoe en aan wie er toegang wordt verleend tot het register, en houden dit bij in een logbestand.

4° Er moet constructief worden samengewerkt tussen de nationale rechtshandhavinginstanties, de financiële inlichtingeneenheden en Europol.

5° Alle waarborgen op procedureel vlak en wat de gegevensbescherming betreft, worden nageleefd."

De meeste bepalingen zijn al opgenomen in Belgisch recht, maar er zijn nog een aantal wetswijzigingen die moeten gebeuren, wat o.a. het CFI en het COIV betreft. Deze worden in het voorontwerp opgenomen.

4. Op de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid is de Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad, zoals omgezet door Titel 2, WVG, van toepassing.*

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

5. Artikel 2 van het voorontwerp stipuleert uitdrukkelijk dat het voorontwerp voorziet in de (gedeeltelijke) omzetting van Richtlijn (EU) 2019/1153. Ingevolge artikel 3 van het voorontwerp wordt deze vermelding eveneens uitdrukkelijk opgenomen in artikel 1, §2 van de anti-witwaswet.

1. Wijzigingen aan de anti-witwaswet

6. Ingevolge artikel 4 van het voorontwerp worden in de anti-witwaswet enkele nieuwe inhoudelijke definities opgenomen van volgende begrippen:

- "financiële informatie"¹

¹ "elke soort informatie of gegevens, zoals gegevens over financiële activa, geldstromen of financiële zakelijke relaties, waarover de CFI reeds beschikt voor het voorkomen, opsporen en effectief bestrijden van witwassen van geld en terrorismefinanciering;"

- "financiële analyse"²
- "rechtshandavingsinformatie"³
- "ernstige strafbare feiten"⁴
- "COIV"⁵
- "gerechtelijke overheden"⁶.

7. Met uitzondering van de twee laatste (COIV en gerechtelijke overheden), werden de definities letterlijk overgenomen uit de artikelen 2.5, 2.6, 2.11 en 2.12 van Richtlijn (EU) 2019/1153.

8. Met de definitie van 'gerechtelijke overheden' wordt artikel 3.2 van Richtlijn (EU) 2019/1153 omgezet, waarbij de lidstaten worden verplicht om onder hun autoriteiten, die bevoegd zijn voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van strafbare feiten, diegene aan te wijzen die financiële informatie of een financiële analyse van de FIE kunnen opvragen en ontvangen.

Hiermee wordt het begrip 'gerechtelijke overheden' zoals thans beschreven in de Memorie van toelichting bij artikel 84 van de anti-witwaswet (*"het gaat hier om het parket, de onderzoeksrechters, alsook de politie belast met de uitvoering van het onderzoek dat haar wordt toevertrouwd door het parket"*) aangevuld met het COIV.

Deze aanvulling roept geen bijzondere bedenkingen op, gelet op de rechtspositie van het COIV, zoals beschreven in artikelen 4 en 5 van de COIV-wet en gelet op diens wettelijke opdrachten, zoals beschreven in artikel 7 van de COIV-wet. Daarenboven voorziet artikel 21 van de COIV-wet thans reeds uitdrukkelijk in de mogelijkheid voor het COIV om, bij het uitvoeren van een solvabiliteitsonderzoek, informatie te kunnen opvragen bij de CFI. Ook artikel 80, §3, van de anti-witwaswet voorziet thans al in informatiedeling vanuit de CFI naar het COIV.

² "de resultaten van de operationele en strategische analyse die reeds door de CFI is verricht voor de uitvoering van hun taken overeenkomstig deze wet;"

³ "i) elke soort informatie of gegevens waarover de gerechtelijke overheden reeds beschikken in het kader van het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van strafbare feiten;

ii) elke soort van informatie of gegevens waarover overheidsinstanties of particuliere entiteiten in het kader van het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van strafbare feiten, beschikken en die voor de gerechtelijke overheden beschikbaar zijn zonder dwangmaatregelen te nemen krachtens het nationale recht. Dergelijke informatie kan onder meer bestaan uit strafregisters, informatie over onderzoeken, informatie over de bevestiging en inbeslagname van activa of andere onderzoeks- of voorlopige maatregelen, en informatie over veroordelingen en over verbeurdverklaringen;"

⁴ "de vormen van criminaliteit die worden genomen in bijlage I bij Verordening 2016/794;" (Verordening (EU) 2016/794 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol) en tot vervanging en intrekking van de Besluiten 2009/371/JBZ, 2009/934/JBZ, 2009/935/JBZ; 2009/936/JBZ en 2009/938/JBZ van de Raad (hierna "Verordening (EU) 2016/794)).

⁵ "het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en Verbeurdverklaring aangewezen door artikel 5 van de wet van 4 februari 2018 houdende de opdrachten en de samenstelling van het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring als een "gecentraliseerd bureau" in de zin van artikel 10 van richtlijn 2014/42/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de bevestiging en confiscatie van hulpmiddelen en opbrengsten van misdrijven in de Europese Unie en een "nationaal bureau voor de ontneming van vermogensbestanddelen" in de zin van besluit 2007/845/JBZ van de Raad van 6 december 2007 betreffende de samenwerking tussen de nationale bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen op het gebied van de opsporing en de identificatie van opbrengsten van misdrijven of andere vermogensbestanddelen die hun oorsprong vinden in misdrijven;"

⁶ "het openbaar ministerie, de onderzoeksrechters, alsook de politie belast met de uitvoering van het onderzoek haar toevertrouwd door het parket of door de onderzoeksrechter, en het COIV;"

9. Artikel 6 van het voorontwerp tot aanvulling van artikel 81, §1, eerste lid, van de anti-witwaswet, betreft een eerder 'formele' omzetting van zowel artikel 8 van Richtlijn (EU) 2019/1153, als van artikel 32.4 van de vierde anti-witwasrichtlijn⁷ door toevoeging van de precisering "*waaronder alle financiële, administratieve en rechtshandavingsinformatie*" bij "*alle bijkomende inlichtingen (...) die zij (CFI) nuttig achten voor de vervulling van de opdracht van de CFI*". De Autoriteit neemt er akte van.

10. Artikel 8 van het voorontwerp voert in artikel 83, §2, van de anti-witwaswet een nieuwe (5°) uitzondering in op het beroepsgeheim van de CFI, zoals beschreven in artikel 83, §1, van de anti-witwaswet zodat de CFI ook rechtstreeks informatie kan uitwisselen met EUROPOL (waarbij elk verzoek om informatie van EUROPOL behoorlijk moet worden gemotiveerd en moet kaderen binnen de grenzen van diens bevoegdheden en taken overeenkomstig artikelen 3 en 4 van Verordening (EU) 2016/749⁸). Hiermee zet artikel 8 van het voorontwerp de artikelen 12 en 13 van de Richtlijn (EU) 2019/1153 op getrouwe wijze om in Belgisch recht, welke de lidstaten opdragen hun FIE's toe te laten te antwoorden op gemotiveerde verzoeken om inlichtingen van EUROPOL. De Autoriteit neemt er akte van.

11. Artikel 9 van het voorontwerp vult artikel 84 van de anti-witwaswet aan uit hoofde van omzetting van artikelen 7 en 10 van de Richtlijn (EU) 2019/1153. Ingevolge omzetting van artikel 7 van de Richtlijn (EU) 2019/1153 worden de verzoeken van de bevoegde gerechtelijke overheden om informatie te bekomen van de CFI bijkomend omkaderd en gepreciseerd, waarbij o.m. rekening wordt gehouden met de nieuw ingevoerde begrippen 'financiële informatie' en 'financiële analyse' (zie nieuw in te voeren artikel 84, §§ 1 en 4, anti-witwaswet). Ingevolge omzetting van artikel 10 van de Richtlijn (EU) 2019/1153 wordt voorts voorzien in een uitwisseling van financiële informatie tussen bevoegde (gerechtelijke) autoriteiten van de verschillende lidstaten (zie nieuw in te voeren artikel 84, §§ 2 en 3, anti-witwaswet).

12. De Autoriteit neemt akte van een quasi letterlijke implementering door artikel 9 van het voorontwerp van de artikelen 7 en 10 van de Richtlijn (EU) 2019/1153. Zij stelt daarbij tevens vast dat het nieuw in te voeren artikel 84, §§ 1 en 2, anti-witwaswet (naar analogie met artikel 7.2 tot 4 en artikel 10.1 Richtlijn (EU) 2019/1153) de operationele onafhankelijkheid en autonomie van de CFI

⁷ Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie.

⁸ "EUROPOL ondersteunt en versterkt het optreden van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en hun wederzijdse samenwerking bij de voorkoming en bestrijding van de in bijlage I van voornoemde verordening genoemde vormen van zware criminaliteit waardoor twee of meer lidstaten worden getroffen, van terrorisme en van vormen van criminaliteit die een schending inhouden van een gemeenschappelijk belang dat tot het beleid van de Unie behoort." (zie artikel 3.1 van Verordening (EU) 2016/794)

Met het oog op het verwezenlijken van die doelstellingen staat Europol o.a. in voor: "*verzamelen, opslaan, verwerken, analyseren en uitwisselen van informatie, met name criminele inlichtingen*" (zie artikel 4.1 van Verordening (EU) 2016/794).

bij het al of niet gemotiveerd weigeren van een informatieverzoek honoreren en dat het nieuw in te voeren artikel 84, §4, anti-witwaswet (naar analogie met artikel 7.5 van Richtlijn (EU) 2019/1153) uitdrukkelijk voorziet dat de ontvangen financiële informatie enkel kan worden verwerkt voor de specifieke doeleinden van het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van ernstige strafbare feiten (zoals gedefinieerd ingevolge artikel 4 van het voorontwerp).

13. Artikel 10 van het voorontwerp beoogt de omzetting van artikel 9 van de Richtlijn (EU) 2019/1153 en vult artikel 123, §1, van de anti-witwaswet aan waarbij wordt gepreciseerd dat de CFI ook gerechtigd is tot het uitwisselen van financiële informatie of financiële analyse die relevant kan zijn voor de verwerking of analyse door een andere FIE van informatie in verband met *"terrorisme of aan terrorisme verbonden georganiseerde criminaliteit"*.⁹

De Autoriteit stelt vast dat het voorontwerp, in tegenstelling tot de bewoordingen van artikel 9 van de Richtlijn (EU) 2019/1153, deze gegevensuitwisseling niet beperkt tot *"uitzonderlijke en urgente gevallen"*. Zij adviseert de aanvrager dan ook deze beperking eveneens in artikel 10 van het voorontwerp in te schrijven, temeer daar *"informatie in verband met terrorisme of aan terrorisme verbonden georganiseerde criminaliteit"* toch net iets ruimer lijkt te kunnen worden ingevuld dan *"informatie met het oog op de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme"* met de verwerking en verstrekken waarvan de CFI thans in navolging van artikel 76 van de anti-witwaswet (naar analogie met artikel 32 van de vierde anti-witwasrichtlijn (EU) 2015/849) is belast.

2. Wijzigingen aan de COIV-wet

14. Artikel 4 van de Richtlijn (EU) 2019/1153 schrijft voor dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat de aangewezen nationale autoriteiten, bevoegd voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van strafbare feiten -welke ten minste de bureaus voor de ontneming van vermogensbestanddelen omvatten (voor België het COIV)- *rechtstreeks en onmiddellijk toegang hebben tot bankrekeninginformatie en deze kunnen doorzoeken, wanneer dit voor het vervullen van hun taken op het gebied van het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgen van een ernstig strafbaar feit of het ondersteunen van een strafrechtelijk onderzoek naar een ernstig strafbaar feit, inclusief de identificatie, opsporing en bevroering van vermogensbestanddelen in verband met een dergelijk onderzoek, noodzakelijk is."*

⁹ Ingevolge het actueel geldende artikel 123, §1, van de anti-witwaswet is de CFI thans reeds gerechtigd informatie uit te wisselen die nuttig kan zijn voor de verwerking of de analyse door een FIE van informatie in verband met *"het witwassen van geld of de financiering van terrorisme"*.

15. Artikel 2.7 van de Richtlijn (EU) 2019/1153 definieert 'bankrekeninginformatie' als volgt: *"de volgende informatie over bank- en betaalrekeningen en kluisen die is opgenomen in de centrale registers van bankrekeningen (voor België het Centraal Aanspreekpunt van rekeningen en financiële contracten bij de Nationale Bank, hetzij "CAP"):*

- i) betreffende de houder van de cliëntrekening en iedere persoon die zegt namens de cliënt te handelen: de naam, aangevuld met de andere identificatiegegevens die vereist zijn krachtens de nationale bepalingen tot omzetting van artikel 13, lid 1, punt a), van Richtlijn (EU) 2015/849, of een uniek identificatienummer;*
- ii) betreffende de uiteindelijke begunstigde van de houder van de cliëntenrekening: de naam, aangevuld met de andere identificatiegegevens die vereist zijn krachtens de nationale bepalingen tot omzetting van artikel 13, lid 1, punt b), van Richtlijn (EU) 2015/849 of een uniek identificatienummer;*
- iii) betreffende de bank- of betaalrekening: het IBAN-nummer en de datum van de opening en van de sluiting van de rekening;*
- iv) betreffende de kluis: de naam van de huurder, aangevuld met de andere identificatiegegevens die vereist zijn krachtens de nationale bepalingen tot omzetting van artikel 13, lid 1, van Richtlijn (EU) 2015/849 of een uniek identificatienummer en de duur van de huurperiode;"*

16. Ingevolge het actueel geldende artikel 22, §1, tweede lid, van de COIV-wet kon (de magistraat van) het COIV bij het CAP reeds om informatie vragen *"aangaande de nummers van de bankrekeningen en de contracten"* betreffende de veroordeelde. Hoewel deze bepaling reeds lijkt tegemoet te komen aan wat Richtlijn (EU) 2019/1153 op dit vlak aan de lidstaten opdraagt, heft artikel 11 van het voorontwerp voormelde §1, tweede lid, op en voegt in artikel 22 van de COIV-wet een nieuwe § 1/1 in waardoor het COIV bij het CAP voortaan *"alle beschikbare informatie over de veroordeelde"* kan opvragen.

De Memorie van toelichting verwijst daarbij uitdrukkelijk naar het, ingevolge artikel 20 van de programmawet van 20 december 2020, gewijzigde/uitgebreide artikel 4¹⁰ van de wet van 8 juli 2018 houdende organisatie van een Centraal Aanspreekpunt van rekeningen en financiële contracten en tot uitbreiding van de toegang tot het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest (hierna "CAP-wet"); de Memorie van toelichting vermeldt dienaangaande: *"Banken zijn voortaan verplicht om periodiek de saldi van bankrekeningen mede te delen aan het CAP (de toepassing hiervan zal mogelijk zijn vanaf de uitvaardiging van uitvoeringsbesluiten – zie artikel 4, 6de lid CAP-wet). De toegang tot de saldi van rekeningen zal de*

¹⁰ Artikel 4 van de CAP-wet lijst de informatie op die aan het CAP moet worden overgemaakt door de informatieplichtigen (zoals gedefinieerd in artikel 3 van de CAP-wet, waaronder kredietsinstellingen, betalingsinstellingen, verzekeringsinstellingen, ...) met betrekking ieder van zijn cliënten.

effectiviteit en de efficiëntie van het solvabiliteitsonderzoek verhogen, en meer in het algemeen bijdrage tot een betere strafuitvoering. Het COIV kan voortaan zijn bankonderzoek focussen op bankrekening(en) met een voldoende hoog saldo."

17. De Autoriteit vestigt hierbij nogmaals de aandacht op het problematische karakter van deze verruimde mededelingsplicht aan het CAP in hoofde van de informatieplichtigen in de zin van artikel 2, 4° en artikel 3 van de CAP-wet. Zoals reeds uitvoerig toegelicht in de adviezen nr. 122/2020¹¹, nr. 14/2021¹² en nr. 80/2021¹³ betwist de Autoriteit de noodzakelijkheid en proportionaliteit van de mededeling aan het CAP van de saldi van de bank- en betaalrekeningen, evenals de periodieke geglobaliseerde bedragen van de financiële contracten waarnaar uitdrukkelijk wordt verwezen door de wet, zonder enige drempel, zoals deze op heden wordt voorzien.

18. Gelet op voormeld herhaald advies van de Autoriteit en gelet op het feit dat de in de Richtlijn (EU) 2019/1153 opgenomen definitie van bankrekeninginformatie evenmin melding maakt van saldi van de bank- en betaalrekeningen, noch van de periodieke geglobaliseerde bedragen van de financiële contracten, dringt de Autoriteit erop aan dat de toegang tot de gegevens van het CAP voor het COIV, zoals beschreven in het voorontwerp, beperkt worden tot de gegevens overeenkomstig artikel 4 van de CAP-wet met uitzondering van deze saldi van de bank- en betaalrekeningen en de periodieke geglobaliseerde bedragen van de financiële contracten.¹⁴

19. Artikel 12 van het voorontwerp voegt in de COIV-wet een nieuw artikel 31/1 in dat het COIV toelaat alle in het CAP beschikbare bankrekeninginformatie, waartoe het toegang heeft met het oog op het voorkomen, opsporen, onderzoeken of vervolgens van ernstige strafbare feiten, uit te wisselen met de in de andere EU-lidstaten aangewezen bevoegde autoriteiten met het oog op de identificatie, de opsporing, de inbeslagneming, de verbeurdverklaring en de tenuitvoerlegging van verbeurdverklaringen van vermogensbestanddelen.

¹¹ Advies nr. 122/2020 van 26 november 2020 *m.b.t. hoofdstuk 5 van titel 2 van het voorontwerp van de programmawet (inzonderheid randnrs. 26 en 27)* (te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-122-2020.pdf>.)

¹² Advies nr. 14/2021 van 5 februari 2021 *m.b.t. een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 april 2019 betreffende de werking van het centraal aanspreekpunt van rekeningen en financiële contracten* (te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-14-2021.pdf>.)

¹³ Advies nr. 80/2021 van 21 mei 2021 *m.b.t. een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 8 juli 2018 houdende organisatie van een centraal aanspreekpunt van rekeningen en financiële contracten en tot uitbreiding van de toegang tot het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest* (te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-80-2021.pdf>.)

¹⁴ Zie ook advies nr. 87/2021 van 14 juni 2021 *m.b.t. een voorontwerp van wet om justitie sneller, menselijker en straffer te maken* (te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-87-2021.pdf>.)

20. Het inschrijven van voormelde internationale uitwisseling van bankrekeninginformatie met de 'Europese partners' van het COIV (*"de equivalente publieke instellingen (Asset Recovery Offices) die de lidstaten van de Europese Unie hebben opgericht"* zoals beschreven in de Memorie van toelichting) beoogt uitvoering te geven aan artikelen 4 tot 6 en overweging (12) en (13) bij de Richtlijn (EU) 2019/1153, waarin o.m. op het volgende wordt gewezen:

"(12) Plegers van strafbare feiten, met name criminele groeperingen en terroristen, zijn vaak in verschillende lidstaten actief, en hun bezittingen, inclusief bankrekeningen, bevinden zich vaak in andere lidstaten. Gezien de grensoverschrijdende dimensie van dergelijke ernstige strafbare feiten, inclusief terrorisme, en de bijhorende financiële activiteiten, is het voor bevoegde autoriteiten die strafrechtelijke onderzoeken in een lidstaat uitvoeren vaak noodzakelijk om toegang te hebben tot informatie over bankrekeningen in andere lidstaten.

(13) De informatie die door de bevoegde autoriteiten uit centrale nationale registers van bankrekeningen is verkregen, kan worden uitgewisseld met de bevoegde autoriteiten in een andere lidstaat overeenkomstig Kaderbesluit 2006/960/JBZ van de Raad, Richtlijn 2014/41/EU van het Europees Parlement en overeenkomstig toepasselijke gegevensbeschermingsregels."

21. Ingevolge de herhaalde adviezen van het Autoriteit omtrent het disproportionele karakter van de aan het CAP over te maken (recent uitgebreide) bankrekeninginformatie ingevolge artikel 4 van de CAP-wet (zie randnrs. 17 en 18), enerzijds, en ingevolge de veel beperktere invulling door de Richtlijn (EU) 2019/1153 van het begrip bankrekeninginformatie in diens artikel 2.7, adviseert de Autoriteit de ingevolge artikel 12 van het voorontwerp internationaal uit te wisselen bankrekeninginformatie te beperken tot deze informatie, waarvan sprake in artikel 2.7 van de Richtlijn (EU) 2019/1153.

22. De Autoriteit stelt, tot slot, vast dat de Memorie van toelichting bij artikel 12 van het voorontwerp, voor identificatie van de titularis, volmachthouder of uiteindelijke begunstigde van een rekening of kluis, melding maakt van een mededeling van het Rijksregisternummer aan de 'Asset Recovery Office' van een andere EU-lidstaat.

De Autoriteit onderschrijft het belang van correcte identificatie en het daarbij [verwerken van gegevens die voldoen aan de vereisten van kwaliteit en juistheid](#). Ze wijst er evenwel op dat het gebruik van het Rijksregisternummer in België strikt geregeld wordt door artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* (hierna "de Rijksregisterwet"). Het gebruik van het Rijksregisternummer is niet toegelaten zonder voorafgaandelijke machtiging, hetzij door de minister van Binnenlandse Zaken, hetzij door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Een eenvoudige vermelding in de Memorie van toelichting kan terzake dus geenszins volstaan.

De Autoriteit herinnert er ook in het algemeen aan dat unieke identificatienummers een bijzondere bescherming genieten. Artikel 87 AVG voorziet dat de lidstaten die een nationaal identificatienummer vaststellen, er moeten over waken dat dit alleen wordt gebruikt met passende waarborgen voor de

rechten en vrijheden van de betrokkene. Zo vestigde de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de rechtsvoorganger van de Autoriteit, reeds eerder¹⁵ de aandacht op in acht name van volgende waarborgen terzake:

- het gebruik van een algemeen identificatienummer moet worden beperkt tot de gevallen waarin dit strikt noodzakelijk is aangezien dit gebruik risico's impliceert inzake koppeling van bestanden;
- de doeleinden moeten duidelijk en expliciet worden gepreciseerd zodat men de beoogde soorten verwerkingen kan vermoeden/voorzien;
- de bewaartermijn en de eventuele mededelingen aan derden moeten eveneens worden omkaderd;
- technische en organisatorische maatregelen moeten het beveiligd gebruik passend omkaderen en
- de niet-naleving van de bepalingen die het gebruik omkaderen moeten worden gesanctioneerd aan de hand van effectieve, proportionele en ontradende sancties.

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

Is van oordeel dat volgende aanpassingen zich opdringen in het voorontwerp van wet:

- de ingevolge artikel 10 van het voorontwerp voorgeschreven internationale uitwisseling van financiële informatie met andere FIE die relevant kan zijn in verband met *"terrorisme of aan terrorisme verbonden georganiseerde criminaliteit"* beperken tot uitzonderlijke en urgente gevallen (zie randnummer 13);
- beperking van de toegang voor het COIV tot het CAP tot die gegevens overeenkomstig artikel 4 van de CAP-wet met uitzondering van de saldi van de bank- en betaalrekeningen en de periodieke geglobaliseerde bedragen van de financiële contracten (zie randnummer 18);
- beperking van de ingevolge artikel 12 van het voorontwerp internationaal uit te wisselen bankrekeninginformatie tot de informatie zoals gedefinieerd in artikel 2.7 van de Richtlijn (EU) 2019/1153 (zie randnummer 21);

¹⁵ Zie advies nr. 19/2018 van 29 februari 2018 betreffende een voorontwerp van wet *houdende diverse bepalingen "Binnenlandse Zaken"*.

- degelijke omkadering van een gebeurlijk gebruik van het Rijksregisternummer (zie randnummer 22).

Voor het Kenniscentrum

(get.) Alexandra Jaspar, Directeur